

HandläggareAnnika Andersson
Telefon: 08-50812192**Till**Södermalms stadsdelsnämnd
den 21 september 2023

Statusrapport 2 ”Sommar i Tanto”

Anmälningens ärende

Bakgrund

Projekt ”Sommar i Tanto” bedrivs av Södermalms stadsdelsförvaltning i nära samarbete med polisen. Projektet syftar till att öka tryggheten samt minska förekomsten av narkotikamissbruk och drogförsäljning på västra Södermalm. Projektet syftar också till att enskilda i behov av stöd och vård ska få tillgång till det. ”Sommar i Tanto” löper mellan 1 januari och 31 december 2023 och har som effektmål att västra Södermalm inte längre ska klassas som en öppen drogscen från och med 1 januari 2025. Fokus under vår och sommar 2023 har varit att påbörja aktivering av Tanto genom tydlig närvaro av förvaltningen och att erbjuda aktiviteter som lockar besökare till parken.

Denna rapport är förvaltningens andra statusrapport om projektet till nämnden. En utförlig utvärdering påbörjas i september och redovisas i samband med verksamhetsberättelse 2023. Utvärderingens huvudsyfte är vidareutveckling av arbetssätt och prioriteringar inför det fortsatta arbetet 2024.

Allmänt

Projekt ”Sommar i Tanto” fortlöper enligt plan och arbetet sker i tät samverkan med Södermalmspolisen samt andra aktörer och föreningar. Projektet innefattar fyra delar:

- Samverkan med berörda aktörer i närområdet kring lägesbilden.
- Socialt uppsökande arbete.
- Åtgärder i stadsmiljön.
- Sommaraktiviteter och kulturevenemang.

”Sommar i Tanto” har en intern styrgrupp som leder stadsdelens arbete medan den externa styrgruppen har fokus på helheten. I den externa styrgruppen ingår förvaltningen och polisen. Sedan juni 2023 ingår också regionen i den externa styrgruppen för att stärka samarbetet så att fler personer med missbruk kan få stöd.

Uppsökande arbete

Socialarbetare från Södermalms stadsdelsförvaltning har arbetat uppsökande på vardagar mellan klockan 13.00 och 18.00 på västra Södermalm. Socialförvaltningens uppsökare har kompletterat kvällar och helger. Förvaltningens medarbetare har fortbildats av socialförvaltning i uppsökande arbete. Vidare har regionen ordnat utbildning där de berättat om sitt uppdrag och de vårdinsatser de kan erbjuda. Syftet med det uppsökande arbetet är att länka personer som vistas i området med beroendeproblematik i kombination med psykisk ohälsa till vård alternativt socialtjänst så att de kan få stöd. Att enskilda får stöd och vård förbättrar tryggheten för de som bor och vistas i området.

Framgångsrikt uppsökande arbete kräver tid då många personer undviker kontakt med myndigheter. Arbete inom ”Sommar i Tanto” har hittills pågått i fyra månader vilket är en relativt kort tid i sammanhanget. Under denna tid har några överdoser avvärijts och ambulans tillkallats. Det finns en god bild över individer med beroendeproblematik som vistas regelbundet på området. Dessa individer är i många fall socialt marginaliserade.

Södermalms socialarbetare har haft drygt 210 kontakttillfällen med personer som vistas på västra Södermalm, cirka 85 procent är män.¹ Förvaltningen dokumenterar inte namn på personerna vilket innebär att flera kontakttillfällen kan ha varit med samma person. Ungefär tio personer har länkats till ordinarie socialtjänst.

Inom projektet har det varit få kontakter med individer under 18 år och minderåriga verkar inte söka sig till de äldre personer som vistas mycket i området.

Det saknas en heltäckande och samstämmig bild av om personer som vistas i området är aktuella för insatser inom vårdinrättningar såsom sprututbytet, LARO-mottagningar eller de stöd insatser som staden, Frälsningsarmén och Stadsmissionen erbjuder.² Det är angeläget att få en helhetsbild för framtida bredare samarbete med aktörer runt Mariatorget och ska tas fram inom ramen för projektet.

¹ Övervikten av män följer statistik som visar att cirka 75 procent av de som är aktuella inom socialtjänsten för beroende är män

² Läkemedelsassisterad behandling vid opiatberoende (LARO)

Aktiviteter

Genom ”Sommar i Tanto” har det funnits platsaktivering mellan 5 juni och 25 augusti. Det har varit bemannat mellan klockan 11.00 och 21.00 på måndag till lördag och mellan klockan 11.00 och 18.00 på söndagar.

En kontorscontainer, en scen samt sittmöbler har ställts ut för att locka människor att stanna i parken. Ett brett utbud av aktiviteter som Open stage, träning, livemusik, allsång, yoga, prova på cirkus har erbjudits kostnadsfritt. Besöksstatistik visar att cykelkök, prova-på-cirkus, livemusik och yoga varit särskilt populära aktiviteter men alla aktiviteter har lockat deltagare. Till utomhusbio kom cirka 4000 personer. Grundaktivering där besökare i parken kan låna spel som kubb, frisbee, volleyboll, styltor medan de är i parken har varit populärt och framförallt använts av barn. Ett fåtal aktiviteter har ställts in på grund av dåligt väder.

För att marknadsföra ”Sommar i Tanto” har aktiviteter lagts in i stadens webbkalendarium och en reklamkampanj genomfördes på stadens Clear Channel-tavlor några dagar i juli. Vidare har information om aktiviteter lagts upp på förvaltningens Facebook-sida och P4 sände ett inslag med representanter för projektet den 6 juli.

Åtgärder inom stadsmiljö

Förvaltningen sökte och fick medel för trygghetskapande investeringar i samband med T1:an. I syfte att motverka olovlig fordonstrafik och förbättra den tryggheten vid Tantotoppen har tillfälliga blomurnor placerats ut och trafikskyltningen längs med Tantolundsvägen har kompletterats med information att vändplanen är avstängd för trafik. Då tidigare vägbom återkommande vandaliserats har en ny kraftfullare vägbom beställts i samverkan med trafikkontoret. Ny belysning ska på plats mellan Liljeholmsbron och den öppna väggen för gatukonst i Drakenbergsparken under hösten i samverkan med trafikkontoret.

En fördjupad utredning utförs syfte att undersöka möjligheten att utöka det befintliga strandbadet i Tantolunden öster ut pågår.

Förvaltningen är i nära dialog med odlarföreningen ”Odlar ihop” som bedriver verksamhet intill Drakenbergsparken och har bistått dem genom att till exempel forsla bort skräp och placera ut odlingslådor. Förvaltningen har även bistått med att koppla in vatten, planteringsjord och flis.

Tillfällig kameraövervakning i Tantolunden samt delar av Hornstull och Hornsbruksgatan/Varvsgatan har tagits i drift i

brottsförebyggande och brottsutredande syfte efter beslut av polisen.

Lägesbild

För att dela information, kartlägga situationen och skapa en gemensam lägesbild för ”Sommar i Tanto” håller polis och uppsökare utsättningsmöten, klockan 14.00 i den kontorscontainer som ställts upp i Tantolunden.

”Sommar i Tanto” har inneburit vissa förflyttningseffekter. Alkoholförbudet i Tantolunden har medfört att delar ur målgruppen nu vistas i Högalidsparken och på Hornsbruksgatan för att klockan 14.00 gå ner till Tantolunden. Viss förflyttning till området Liljeholmen/Västberga samt mot Medborgarplatsen har också skett.

Den ökade närvaron av poliser och socialarbetare har inneburit ökade friktionsytor med målgruppen vilket var särskilt tydligt under våren. Dessa effekter har avtagit under projektets gång och det är ett fåtal personer som orsakar en stor del av ordningsstörningarna. Polisen har i samverkan med Kriminalvården delgivit två personer beslut om vistelseförbud inom området västra Södermalm. Utöver detta har några personer vistelseförbud för hela Södermalm vilket till viss del påverkar lägesbilden på västra Södermalm. Regelbunden uppdatering och kontakt med Frivården är planerad. Polisens preliminära statistik visar att händelser så som ordningsstörning på grund av hög berusning och brott mot knivlagen minskat medan narkotikabrott samt tillgreppsbrott, stöld och skadegörelse har ökat.³

Polisen har anmält oro för en handfull individer där LVM-anmälningar upprättats.⁴ Informationen i övrigt är kring individer som omhändertagits många gånger enligt LOB och där polisen bedömt att det finns ett vårdbehov.⁵ Förvaltningen förmedlar orosanmälningar till berörda stadsdelar, kommuner och andra huvudmän. Det pågår en dialog med regionen kring hur vi kan utveckla vår samverkan kring personer som är ofta förekommande hos olika vårdgivare, ofta inom socialtjänst, psykiatri och beroendevård. Detta är viktigt för att nå enskilda och gemensamt erbjuda dem en sammanhållen vård.

Bland grupperna som vistas på Södermalm finns ett flertal personer som har någon form av uppehållsrätt i Sverige men som saknar koppling till arbetsmarknaden, myndigheterna för stöd inom det sociala skyddsnetet eller migrationsprocesser.

³ Klotter är inte inräknat i skadegörelse

⁴ Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)

⁵ Lag om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB)

Uppföljning

Både den interna och externa styrgruppen följer upp ”Projekt Tanto”. Under hela projekttiden har veckovisa uppföljningsmöten genomförts där Södermalm stadsdelsförvaltning, Södermalmspolisen samt socialförvaltningens uppsökare deltagit. Aktörer från regionen har tillkommit under sommaren. Syftet har varit att följa upp det operativa arbete och för att lösa upp eventuella svårigheter som uppkommer i arbetet. Det har visat sig vara viktigt att medarbetare från respektive organisation förstår varandras uppdrag för att kunna fullgöra arbete och utveckla arbetsmetoder varför en del tid har lagts på detta.

Förvaltningen har fått positiv återkoppling från människor som bor nära Tantolunden och som upplever att det är lugnare än på länge. Trygghetssamordnare varit tillgänglig i parken varje vecka under sommaren för att följa upp med de olika aktörerna. Även de ger viss positiv återkoppling men noterar förflyttningseffekter.

Förvaltningen bedömer att det behövs fortsatt närvaro tillsammans med polisen på Västra Södermalm i höst. En utvärdering genomförs i syfte att planera för våren 2024 och en fortsatt satsning i området.

Utvärderingsarbetet

Ett omfattande utvärderingsarbete har påbörjats under september. Förberedelserna för arbetet påbörjades tidigare under våren och utvärderingsarbetet vilar på flera delar.

Förvaltningen har på uppdrag av nämnden genomfört fördjupade trygghetsmätningar kopplade till de geografiska områden på Södermalm som polis och nämnden prioriterat. Ett av områden är Västra Södermalm. Trygghetsmätningarna kommer genomföras årligen för att visa utveckling över tid inom de prioriterade område på Södermalm. Utöver fördjupade trygghetsmätningar har en enkät skickats till närboende innan projekt ”Sommar i Tanto” började. I september gör förvaltningen en uppföljande enkät där samma ställs frågor till de närboende utifrån det som genomförts i Tanto under sommaren.

Förvaltningen har tillsammans med polisen och med stöd av stadsledningskontoret tagit fram viktiga indikatorer som kan påvisa utvecklingen i området utifrån statistik rörande brott och socialt arbete. Statistik och analys av den kommer vara en annan viktig del i utvärderingsarbetet för att visa på utveckling över tid.

Den tredje delen i utvärderingsarbetet utgår ifrån medarbetarnas reflektioner från arbetet.

Arbetet under hösten

Förvaltningen samarbetar med polisen, i huvudsak, för att planera fortsatta insatser under hösten. Insatserna kommer att fokusera på polisiärt arbete, uppsökande arbete och åtgärder inom stadsmiljön. Samarbete med andra aktörer fortsätter genom forumet effektiv samverkan Hornstull där fastighetsägare inklusive bostadsbolag och till exempel Frälsningsarmén deltar finns på regelbunden basis.

Förvaltningen har i nära samarbetet med Trafikkontoret initierat en förstudie för att genomföra åtgärder i, och i anslutning till, Drakenbergspassagen som sammankopplar Drakenbergsområdet mot Hornsbruksgatan.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Maria Klemets Hellberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-09-04
Maria Klemets Hellberg, Avdelningschef	2023-09-04